

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 11. — ŠTEV. 11.

NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 13, 1923. — SOBOTA, 13. JANUARJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

5 MAJNARJEV PO KRIVEM OBTOŽENIH

Priče državnega pravdnictva so baje dobile anonimne pret-nje. — Eden obtoženih premogarjev je umrl. — Zagovornišvo je dokazalo, da obtoženci, sploh niso bili na pozorišču masakra. — Zagovorniku groze s smrtjo.

Marion, Ill., 11. januarja. — Obramba je sedaj predložila alibije za vseh pet premogarjev, ki so obtoženi sovde-ležbe pri masakrih v Herrinu. Priče, povečini unijski pre-mogarji, ki so nastopile danes, so izjavile, da so videle Bert Garce-a, obtoženega, katerega dolže, da je zanimal ne-kemu umirajočemu stavkoku čašo vode, hoditi po cestah Marion, deset milj od Herrina, na jutro izgredev in ma-sakra.

Peter Hiller, mladi taksi šofer iz Herrina, katerega dolže, da je ubil nekoga stavkoka v gozdu poleg Herrina, je bil v svojem avtomobilu, s katerim se je peljal v nas-protno smer v času streljanja, soglasno s pričevanji da-našnjega dne.

Ena sedmih prič, ki so pričale za Grace-a, je izjavila, da je po njenem mnenju videla obtožene-ga govoriti s sodnikom Hartwel-om pred tukajšnjim sodniškim poslopjem v času, ko so unijski premogarji zavzeli površinski rov. Nadaljni pa so izjavili da so videli Grace-a na mestnem trgu tokom celega jutra izgredev.

Priče za državno pravdnictvo so prišle danes v sodišče s kopi-jami anonimnih pism, v katerih jim neznanci prete s smrtjo. — Pravijo, da so dobivali taka pis-ma, odkar so pričali proti premo-garjem. Ob istem času pa je ob-javil Avgust Kerr, glavni zago-vornik obtoženih premogarjev, da je dobil številna pisma, v ka-terih se je glasilo, da bo izgubil življenje, če bo še nadalje zago-varjal premogarje.

James Taylor, star trideset let in premogar, ki je bil obtožen soudeležbe pri masakru, je umrl danes na svojem domu. Njegov slučaj bi moral slediti sedanji ob-ravnavi.

ROPARJI NA DELU NA BOL-GARSKEM.

Carigrad, Turčija, 12. januarja. — Povesti, ki krožijo na Bolgarskem glede ustaje v zapadni Tračiji, so povsem neutemeljene. Neki an-gliški častnik v Dedagaču, tračijskem pristanišču, ki je v dnev-nem stiku s tukajšnjim glavnim stanom, pravi, da so potikajoče se turško-bolgarske tolpe povzo-rišle par manjših nemirov, da pa postaja njih aktivnost od dne do dne manjša.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izplačajo naslednje, hitro in po nizkih cenah.

Vselej so bile naše cene nižje kot:

Jugoslavija:

Responzija na naše polne in izplačilo "K. r. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je naša hitra izplačila najugodnejša.

300 kron ali 75 dinarjev . . .	\$ 1.05
400 kron ali 100 dinarjev . . .	\$ 1.35
500 kron ali 125 dinarjev . . .	\$ 1.70
1,000 kron ali 250 dinarjev . . .	\$ 3.10
5,000 kron ali 1250 dinarjev . . .	\$15.00
10,000 kron ali 2500 dinarjev . . .	\$29.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Responzija na naše polne in izplačilo "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadra.

50 lir	\$ 3.00
100 lir	\$ 5.70
300 lir	\$16.20
500 lir	\$26.50
1000 lir	\$52.00

Na polnizplačilo, ki prinesejo znesek dvajsetih kron ali pa dvajset lir, dodelujemo po možnosti še poseben popust.

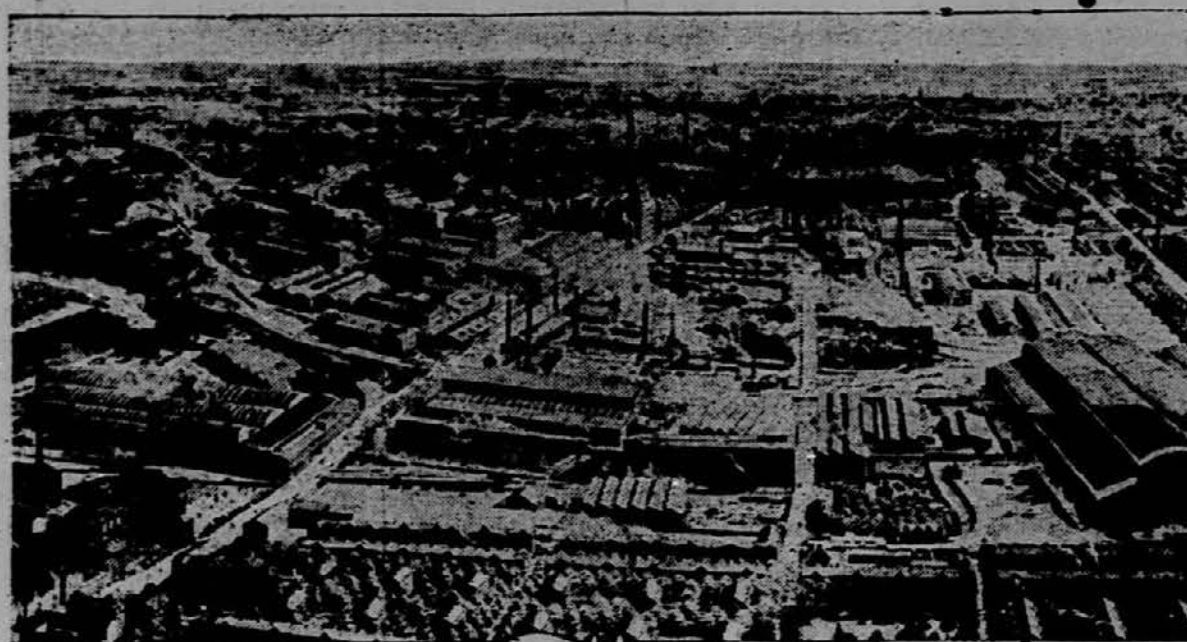
Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepridržljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam doseže posli denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKHER STATE BANK

33 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

DEL RUHR OKRAJA, KATEREGA SO FRANCOZI ZASEDLI.

PETNAJST-MINUTNA PROTESTNA STAVKA

Prihodnji ponedeljek bodo vprizorili tvornice v Esse-nu petnajst minut trajajo-čo protestno stavko. — Vsi vlaki bodo obstali za deset minut.

Essen, Nemčija, 12. januarja. — Vse tvornice bodo prekinile pri-hodnji ponedeljek zjutraj, od enajstih pa do četrta na dvanajst svoje obratovanje, v protest proti okupaciji. Komitej, ki vodi demonstracijo, predstavlja vse politične stranke.

Železniški promet bo ob istem času ustavljen za deset minut. Zvonenje zvonov v cerkvah ter tuljenje tvorniških piščalk bo da-jalo izraza ogorčenju mesta.

40.000 uslužbencev Kruppovih naprav je prišlo danes zjutraj na delo kot ponavadi, soglasno z in-formacijami, katere je dobila ofi-cijelna ekonomska francoska mi-sija od nemških oblasti.

Stavke se vrše v Bochumu, a odstotek je baje majhen.

Francozi so potisnili naprej svoje postojanke do Gelsenkir-chen, tri milje severno od Esse-na in do Velbert, pet milj proti jugoistoku.

Položaj tukaj je značilen radi svoje mirnosti ter redni velikih mas naroda, ki polnijo ceste ter hočejo videti francoske voja-ke. Brez dvoma je bilo nekaj pomir-ljivca v nastopu oklopnih avto-mobilov in strojnih pušk. Ena teh strojnih pušk je bila postavljena pri uhođu v poštni urad.

Značilno je tudi, da je bila nemška policija pripravljena so-delovati s četami, posebno kadar nastanijo v svojem novem de-lo-prepovedanih mest.

Obratovanje brzojava in tele-fona je bilo prekinjeno za pri-blizno eno uro.

Okupacijske čete so bile celo noč zaposlene s tem, da se trajno nastanijo v sojem novem de-lo-krogu. Poročila, ki so prišla iz zu-naj ležečih sekcij Ruhr okraja, kažejo, da delajo premogarni in drugi delavci kot ponavadi.

TRANSPORT ST. MIHIEL PRI-RAVLJEN NA ODHOD.

New York, N. Y., 12. januarja. — Armadni parnik St. Mihiel je dan-es pripravljen odpluti proti ka-kemu nemškemu pristanišču, da privede nazaj zadnje dele ameri-ške okupacijske armade, katere-rim poveljuje general Henry Allen.

Ladja ni dobila dosedaj še ni-kalnih informacij proti kateremu pristanu naj krene in vsled tega bo odšla na visoko morje, ne da bi vedela, kam naj gre. Informa-cije ji bodo poslane potom brež-jičnega brzojava.

SAVEZNIŠKE LADJE BODO POSREDOVALE

Angleške in francoske bojne ladje so odplule, da zava-rujejo mesto Memel, v ka-terem je bilo proglašeno obsedno stanje.

Pariz, Francija, 12. januarja. — Francoska in angleška vlada se pripravljata, da odpošljeta bojne ladje v Memel, prejšnje iztočno prusko ozemlje ob Baltiku, ki je bilo internacionalizirano na te-melju versailske mirovne pogod-be, da vzdržujejo red vsprčo in-vazije Litvinev.

Poročila, katere je dobil dan-es francoski zunanji urad, kažejo, da so dospeli, neredne litvinske čete, ki so prekoračile mejo v pri-četku tedna, na zunanji rob me-sta Memel ter izmenjale strele z nemškimi stražarji.

Kodanj, Danska, 12. januarja. — V nekem poročilu na Exchange Telegraph iz Memela se glasi, da je medzavezniški visoki komisar proglašil v Memelu obsedno sta-nje.

List Memeler Dampfboot pravi, da objavlja neka proklamaci-ja, katero so podpisali člani ko-miteja "za rešitev male Litvin-ske", M. Simonaitis, ki je bil prej litvinski minister, imeno-va-nje slednjega predsednikom Me-mel ozemlja.

London, Anglija, 12. januarja. — Čuden prizor Francozov in Nem-cev, borečih se skupno proti pre-tečemu sovražniku se bo mudil ob ledenih obalah Baltika, vsled prodiranja Litvinev proti Me-melu. Memelska policija, sestav-ljena v glavnem iz Nemcev ter francoske čete, ki so zakopane na zunanji robovi mesta, se bodo vzajemno upirale litvinskim če-tam, ki prodirajo proti mestu.

Tako se glasi v sporočilih, ki so prišla danes semkaj.

LONDON SKUŠA REŠITI SLU-ZABNIŠKI PROBLEM.

London, Anglija, 12. januarja. — Sto in petdeset žensk, ki so prej-de delale v tvornicah, uradih in pralnicah, bo kmalu stopilo v pri-vatno službo potem ko so zav-ržile intenzivno vežbanje, ki je trajalo trinajst tednov.

To je izvršil neki posebni žens-ki komitej, ki skuša rešiti slu-zabniški problem.

AMERIŠKI POSLANIK OD-STOPI.

Stockholm, Švedska, 12. jan. — Ameriški poslanik na Švedskem, Irva Nelson Morris, je objavil svoj odstop in sicer radi nujnih privatnih poslov, kot se je glasi-lo v objavi.

KU KLUX KLANSKA AFERA NA JUGU

Zupan iz Mer Rouge-a je ob-dolžil Klan. — Teror je za-pečatil usta vseh prič. — Občina je bila miroljubna, dokler ni prišel Klan.

Bastrop, La. 11. januarja. — Dve stvari, ki sta prišli na dan tekoni današnjega zasliševanja glede odvedenja ter umora Dani-elsa in Richardsa, sta prav poseb-no značilni.

Prva je stanje terorja, katere-mu je zapadla občina vsled div-janja našemljenih vigilantov. To je položaj, kot ga ni bilo opaziti, soglasno z županom Dade iz Mer Rouge, do prihoda Ku Klux Klan-ov v občino.

Druga stvar pa je obupni boj, katerega bo moralo vojevati državno pravdnictvo, da zagotovi obsodbe, brez ozira na številne dokaze, s katerimi razpolaga.

To je bilo jasno razvidno te-kom pričevanja članov Klana, ki so odgovarjali na stavljenja vpra-sanja le z obotavljanjem, se iz-ogibali direktnim odgovorom, ka-darkoli bi ti odgovori lahko škodovali Klanom in ki so strašno trpeli na izgubi spomina, kadar se je zahtevalo od njih direktno odgovore glede ustroja reda.

Tako očitni so bili poskusi gotovih prič, da preprečijo izve-denje pravice, da so agenti tajne službe že na delu v namenu, da uvedejo postopanja radi krive pri-sege proti vsem onim, ki noče-jo podati ugotovil, odgovarjajo-čih resnici.

Obseg članstva Klana je prišel indirektno na dan potom zasliša-nja nekoga člana Klana, katere-ga so naravnost vprašali, če niso vsi vaški in občinski uradniki v Bastropu člani Klana. On ni ho-tel potrditi tega, a država ima dokaze, da je pridobil Klan na svojo stran skoro vse uradnike, ko se je tukaj organiziral.

Zupan Dade, ki je priznal, da je bil dva meseca član Klana je zapustil organizacijo po poteku tega časa, ker ni veroval v to, za kar se je zavzemal ter se še za-vzema Klan, je naslikal sliko — Mer Rouge-a kot miroljubne, za-dovoljne vasi, v kateri je bilo var-no živeti in roka nobenega nje-nega prebivalca ni bila omadeče-vana od krvi. Nato pa je prišel Klan in takoj za njim zmešjava in teror.

Z dramatičnim poudarkom je vzkliznil:

— To je storil Ku Klux Klan za nas! Moj Bog, storil bi vse, da zopet uveljavim mir ter vr-nem zadovoljstvo, ki je prej vla-dalo tam.

Celo Dade pa je trpel koncem zaslišanja na izgubi spomina, ko je zahtevala država od njega do-kaze, ki bi spravili v krepnje postavbe podanike Nevidnega ce-sarstva.

FRANCOZI ZA POINCAREJEV PREDLOG

8 478 glasovi proti 86 je francoska poslanska zbornica odo-brila prodiranje v Ruhr okraj. — Tulenje je pozdra-vilo načelnika radikalcev, ko je vstopil. — Poincare je napadal Lloyd George-a. — Stališče komunistov.

Poročla Ferdinand Tuohy.

Pariz, Francija, 11. januarja. — Z večino 478 glasov proti 86 v poslanski zbornici, kjer so se radikalni socia-listi vzdržali glasovanja ter le z enim nasprotnim glasom v senatu, je dobila politika ministrskega predsednika Poincareja glede Ruhr okraja, objavljena danes zvečer istočasno z novico, da so dospeli francoske čete v Essen, oficielno odobrenje francoskega naroda.

Senat je nadalje glasoval, naj se javno nabije po vseh ulicah nagovor ministrskega predsednika. To je korak, ki ga store v Franciji le ob redkih prilikah, ki so skrajne važnosti za narod.

Štiri leta in dva meseca po sklenitvi premirja se je vsled tega podala Francija stočno na novo pustolovstvo, kojega razvoj in izid sta skrita v mistično meglo bodočno-sti. Za uresničenje tega pustolovstva pa je Francija ve-de, čeprav ne z veseljem, žrtvovala simpatije Združenih držav in Anglije.

Poincare je skušal ustvariti v zbornici novega "union sacree" duha in patetično je bilo poslušati ga, če se je človek spomnil, kako je Francija vodila nas vse. — Mi nismo sami. — Je vzkliznil Poincare. — Naši prijatelji Belgijci so z nami.

Cela zbornica se je dvignila in se sredi ploskanja obrnila proti loži, v kateri je sedel belgijski poslanik.

— Mi nismo sami — je ponovil Poincare. — Italijanski inženir-ji so z nami v Ruhru. — Zopet se je dvignil kraval in po dvorani je odmeval bojni krik (!) fašistov.

Človek si je predstavljal v du-bu v onem hipu Mussolinija v Grand hotelu v Rimu, zaposlene-ga s snovanjem novega, čudovite-ga načrta za ekonomsko okrev-a-nje. Ta načrt naj bi obsegal Fran-cijo, Italijo, Belgijo in Nemčijo. Vsaj rimski poročevalci so nam zatrjevali tako in gotovo je, da je postala Mussolinijeva podpora francoske politike manjša in da je v sedanjem trenutku le s polo-vice srea na francoski strani.

Izid glasovanja je bil gotov vnaprej, a postopanje je bilo o-življeno vsled drznega vstopa komunističnega voditelja Cashi-na, ki je prišel naravnost iz Es-sen.

Mogoče je bila ta pozabljenost pristna, a mogoče pa je bila le odsev onega strahu, ki živi v sr-cu vsakega prebivalca v More-house, katerega se pozove, naj obteži svojega sosedo. Cela obči-na je namreč prepričana, da bodo celo otroci, ki se oprijemljejo se-daj kril svojih mater, nekoga dne prišli za puške, da osvetijo umo-re, ki bodo mogoče posledica te velike tragedije.

Le osvetla postavbe, hitra in pa strašna, bo preprečila v More-house, kjer zna vsak človek rav-nati s puško kot kak gorjan ken-tuških gora, krvoprelitje, ki se bo pričelo, ko bodo pričeli prija-telji in sovražniki onih, ki so po-vzročili umor Daniela in Richard-sa, uravnjavati svoje difference s puškami.

Če ne bo država dosegla ob-sodb, — je rekel danes neki meš-čan, — če ne bodo delale visšice overture z morilec in če ne bodo poslali krivopriječnikov tja, ka-mor spadajo, potem bo uveljav-ljen tukaj pekel za cele generaci-je.

— Jaz poznam naše ljudi. An-glo - saške krvi so. Ljubijo sicer mir, a ne sme se jih tirati preda-leč. Temu našemljenemu terorju je treba napraviti konec, potem postavbe ali potom posameznikov. Bodite zagotovljeni, da bo prišel njegov konec, na ta ali oni način, preje ali pozneje.

Tudi ženske, ki so bile zasliša-ne danes, so trpele na precejšnji izgubi spomina.

ZAPUSTILA PSOM \$50,000.

Chicago, Ill., 12. januarja. — Zapuščinski sodnik Horner mora sedaj odločiti, katere dveh opo-rok pred kratkim zavrle Mrs. Margaret Howard naj bo pravo-močno. Njena zapuščina znaša nekako \$50,000. V prvi oporoki, katero je sestavila nekako tri me-sece pred svojo smrtjo, je dolo-čila žensko, naj dobi njena sestra \$50,000, a obresti ostalega premo-ženja naj se porabi za oskrbo nje-nih štirih psov. Po smrti teh pa naj pripade celi kapital otroške-mu domu v Little Rock, Ark.

Druga oporoka, ki je bila po-zneje sestavljena, pušča pse po-sem neomejenen ter razdeljuje zapuščino med sorodnike. Eden štirih psov je medtem že poginil.

NOV POTRESNI SUNEK V OHILE.

Santiago, Chile, 12. januarja. — Močan potresni sunek so občutili pretekli večer od Rancagua pa do Copiapo. Nobene posebne šk-o-de ni bilo.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dopolni bres podpis in osebnosti se ne pritožujejo. Denar naj se blagoviti po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2875

ALFRED PUBLISHING CO.

TRADES (LAW) COLLEGE

NEW YORK CITY

ČRNCI V PROFESIJAH

Suženstvo črnecv je bilo odpravljeno v Združenih državah pred manj kot šestdesetimi leti.

Se vedno žive v naši deželi črnici, moški in ženske, ki so bili sužnji.

Večina črnškega prebivalstva Združenih držav je oddaljena od suženstva le za eno samo generacijo. Vsled tega je tudi zanimivo in poučno zaznamovati napredek, katerega so dosegli v znanosti in civilizaciji v tako kratkem času.

List "Liberian Methodist" je zbiral podatke glede števila črnecv v profesijah in drugih poslih, ki zahtevajo duševni razvoj, ki je večji kot oni povprečnega belega moža ali mu vsaj enak.

V deželi je nekako 88,000 črnih šolskih učiteljev, 4000 zdravnikov in kirurgov, dva tisoč odvetnikov, 237 inženirjev, 578 dentistov in 125 kemikov. Tudi več sto črnih pisateljev in časnikarjev je našel list. Vsako leto graduira s collegov in profesionalnih šol večje število mladih ljudi, kojih predniki so bili sužnji.

Plemenski predsodek je čudna stvar.

V nekaterih deželah ga sploh ni. Med latinskimi plemeni je redek. V večini Evrope ne delajo nobene razlike v hotelih, restavracijah, gledališčih in drugih javnih zabavališčih radi kožne barve moškega ali ženske. V nekaterih južno-ameriških deželah ni celo nobenega predsodka proti krvnemu mešanju.

V nekaterih delih Združenih držav raste očividno plemenski predsodek, a v drugih delih ga je opaziti v vedno manjši meri. Kjer je prišlo do plemenskih izgradov in severnih mestih, so bili vzroki bolj ekonomskega kot pa plemenskega značaja.

Na jugu so plemenski boji povzročili pomanjkanje dela črnecv v najbolj prizadetih krajih, in to je pomenjalo veliko škodo za bele delodajalce. Eno dejstvo je gotovo: Črnec si lahko sam izvojuje svojo rešitev in sicer na boljši način kot jo more izvajati zanj kdo drugi in da je že dosedaj vprizoril sijajen poskus storiti to.

Dopis.

Iz Bele Krajine.

V Adlešičih je umrla ga. Marija Rameh, soproga graščaka Petra Rameha v Pobrežju. Pokojna je bila doma iz Velikih Sel in znana kot jako gostoljubna žena.

Na Stefanje pa so pokopali Gotnarko, mater Mihe Adlešiča iz Adlešič.

Naš dobroznani belokranjski rojak g. dr. Niko Županec iz Grilbelj je postal minister. Omenjeni gospod je bil med vojno tudi v Ameriki po slovenskih kolonijah in je navduševal rojake za novo Jugoslavijo. Spisal je tam 2 knjigi: "Slovenija, vzidni se!" in "Ave Ilirija!" Takratni avstrijski vojni sod je izdal zato za njuno tiraturo, ki pa ni imela uspeha. G. minister Županec je med belokranjskimi rojaki splošno priljubljen, ker je popolnoma domač in se ne sramuje svojih kmetijskih rojakov. Se na zadnje Mikoletje je bil doma in nismo mislili, da bo hitro nato dosegel tako visoko čast. Skrajni čas je že, da je prišel tudi iz zapuščenih Bele Krajine na tako odlično mesto naš človek. Upamo, da nam bo pomagati pri našem gospodarstvu, da se tudi mi malo opomoremo. G. dr. Županec je znan učenjak-antropolog in je spisal več knjig. Zadnje čase je bil direktor etnografskega inštituta v Ljubljani.

Pred kratkim je napravil sodarski izpit Jure Horvat, podomače Jernejčev iz Dolenjcev. Njegovi sodiški, katerih prednja stran je narodno umetniško izdelana, vzbujajo splošno pozornost. Razstavil je več takih sodiškov v Črnomlju, Vinici in Metliki, prihodnje leto je poletje pa pokaže svojo umetnost v Ljubljani na veleseminju.

Polagoma se razvija zopet stara

narodno-umetniška obrt po Beli Krajini. Adlešiči prednjačijo v tem oziru, ker se tu že izdelujejo krasne adlešičke pisane, ki se jih izdeluje vsako leto več. Belokranjci bi se morali vse bolj pečati z domačo obrtjo, ker poljedelstvo preneha nosi. — V šoli pa se zopet začnejo razvijati krasno belokranjsko vezenje in to zlasti v Črnomlju, Metliki, Vinici, Adlešičih in Grilbeljah. Čast učiteljem, ki s tem čast spomin naših starih belokranjskih mame.

Pred kratkim smo pokopali v Podzemlju tamošnjega nadučitelja g. Rih. Megušarja. Pokojni je tam učiteljeval 38 let. Zato gotovo ni bilo lepo, če ga niso sprejeli prav vsi njegovi bivši učenci in učenke, kar je pač zaslužil s svojim dobrim delom. Na pokopališču ni bilo človeka, ki bi ga zagrebel; to delo so opravili njegovi tovariši, ki jim čast za to.

REV. ANTON SOJAR.

V Pittsburghu, Pa., je nenadoma umrl Rev. Anton Sojar. Rani-ki je bil zelo znan po širni Ameriki. V Združene države je došel leta 1904, kjer je v St. Paul teologiji dovršil bogoslovne nauke. Njegova prva služba je bila pri jo-lietski fari kot kaplan, nakar je prišel na ehicaško župnijo, kjer se je dolgo mudil. Od spomladi je nadomestoval Rev. Mertel-a v Pittsburghu, ki so nahaja bolan v stari domovini.

Za novi most čez Krko

je odobrena državna pomoč 100 tisoč dinarjev občini Črkljeje.

Iz Slovenije.

Za gradbo železnice Ljutomer—Ormož
je ministru saobračaja odobren prvi izdelek 1 milijon dinarjev.

Himen.

Ciril Merek, trgovec in posestnik na Trati, se je poročil z gđe. Ivanko Košarjevo.

Ivan Pečnikar, posestnik in gostilničar pri Sv. Jakobu ob Savi, se je poročil z gđe. Mico Ivanšek iz Cundrova pri Brezjah.

Smrtna kosa.

V Bohinju je umrla dobro znana hotelarka pri "Zlatorogu" Helena Artelj. Pogreb se je vršil 3. dec. iz Srednje vasi.

V Celju je umrl okrajni sodnik dr. Franc Lipša po ravnokar srečno prestali pljučnici vsled vnetja srčne mreže. Ranjki je bil povsod, kjer je služboval, vsled svoje ljubiznosti ter odločnega in naprednega mišljenja izredno priljubljen. Rojen je bil v Krapju pri Ljutomeru. Študiral je gimnazijo v Mariboru, nato vseučilišče v Grodu, kjer si je pridobil mnogo prijateljev. Bil je dalj časa sodnik v Novem mestu, po prevratu pa stalno pri okrajnem sodišču v Celju. Pokojni dr. Lipša je bil star šele 40 let ter zapuščal vdovo iz ugledne Meislove rodbine in dva otročka. Pogreb se je vršil 4. dec. na okoljsko pokopališče.

V Celju je umrl Pavel Šega, ravnatelj nabavne centrale taniških tovarn v Celju, po kratki, a mučni bolezni. Pogreb se je vršil 5. dec. iz javne bolnice na tamošnje slovensko pokopališče. Pokojnik je bil rojen v Tinjah, pečal se je s trgovino, bil veliko let v Grodu, zastopal je Jugoslavijo dalj časa v Grodu pri konzulatu, bil je tudi več let predsednik slovenske študentske v Grodu, sploh vseskozi zaveden narodnjak.

Samomor.

V Mariboru se je ustrelil družabnik tverke Hmelak & Co. Mirosław Kościel-Zirvanović, sin generalnega ravnatelja Hrvatske vseobče kreditne banke v Zagrebu. Umrl je bil star komaj 36 in zelo priljubljen v mariborskih družbi. Kot se govori, ga je v smrt poglajala nesrečna ljubezen.

Vrat si je prerezal.

56letni mali posestnik Stefan Žitnik iz Žizkova v Prekmurju je že dalje časa kazal znake zmedenosti. Postal je tih in otožen, delo je zanemarjal. Te dni pa si je zgolj zjutraj prerezal z britvijo vrat. Slučajno so ga domači še pravočasno našli v njegovi sobi na tleh vsega krvavega in nezavestnega. Spravili so ga takoj v bolnico v Murski Soboti.

Razne nesode.

Josip Furlan, na srednji telmični šoli v Ljubljani, se je pri praktičnem delu sunil z dletom v levo roko. Moral se je podati v bolnico.

Alojzij Podlipnik, hlapec pri mesarju Klemenču v Ljubljani, je med vožnjo padel tako nesrečno raz voza, da so mu šla kolesa čez život. Podlipnik je težko poškodovan.

Anton Justin, poštni sluga na Črnučah, je doma na hlevu pospravil orodje. Vsled nepredvidnosti je padel s hleva na nek drog, ki se mu je zapelil v trebuh. Prepeljali so ga v bolnico.

Jubilej dela.

Iz Trčaja poročajo: Dne 1. dec. je obhajal ravnatelj tovarne čeljev "Peko" v Trčaji Ivan Staudinger desetletnico svojega delovanja v tem podjetju. Da se je omenjena tovarna povzpela do sedanja višine razvoja, se ima po pretežni večini zahvaliti njegovemu trudopornemu delovanju in neumorni vztrajnosti. Mož, ki je vsestranski korekten, koncilijanten in dosleden, a pri tem tudi jako kolegijalen, za s prirojenim mu humorjem pridobiti vsakega posameznika ter ga vzbujati k marljivosti.

Gradnja železnice Ormož—Murska Sobot.

Z gradnjo te železnice se prične v kratkem. Varnjasta prekmurjskega dela mimo Beltincev ne pride več v poštev, ker bi jo država gradila mnogo ceneje, da dobi potrebno zemljišče brezplačno. Interesanti pa so se izjavili za prvotni načrt. Za gradnjo železnice je ministru saobračaja prejelo prvi obrok v znesku milijon din.

Velikodušen dar.
Minister za socialno politiko dr. Gregor Žerjav je nakazal oddelku za socialno politiko v Ljubljani znesek 10,000 Din iz darila, ki mu ga je izročil M. Mišanovič za sirtotno dečo v Jugoslaviji. Znesek 10,000 Din je namenjen za revno dečo v Ljubljani. Oddelak za socialno politiko v Ljubljani je nakazal celotni znesek Upravnemu odboru dnevnih zavetih za revno šolsko mladino v Ljubljani, da ga uporabi za prehrano deče, ki pohaja dnevna zavetišča.

Kraljev dar v kulturne namene.

Kralj Aleksander je "Glasbeni Matiji" v Ljubljani povodno nje-ne 50letnice podaril znesek deset tisoč dinarjev, katerega naj bi Matia porabila za enega svojih gojencev, ki z najboljšim uspehom dovrši konservatorij Glasbene Matice in bi s to pomočjo nadaljeval svoje študije v inozemstvu. Razen tega je kralj podaril po 30,000 dinarjev narodnemu gledališču v Skopju in Subotici, beografskemu narodnemu gledališču 20,000 dinarjev, muzeju v Skopju pa 10 dinarjev. Vse te zneske je dvornik maršal izročil umetniškemu guddeljenju, ki jih je izročilo onim, kateremu so bili namenjeni.

Iz poštne službe.

Po večletnem službovanju v Radgoni in Gornji Radgoni je premeščen v Celje tamkajšnji poštni kontrolor Jernej Vengust, poveljnik požarne brambe in odbornik Jugoslovenske Matice.

Nova telefonska centrala.

Pri pošti Straža je bila otvorena telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevnno službo. Hkrati z otvoritvijo telefonske centralne se je uvedla pri pošti Straža tudi telegrafska služba. Odposiljanje telegramov se posreduje po telefonu.

Anarhija na mariborskem trgu.

V mariborskem občinskem svetu so se ponovno interperirali zupana Grčarja zaradi draginskih razmer na trgu, ki jih tržno nadzornstvo mirno trpi. Zupan pa je vedno izgovarjal kot pri drugih težkočah na vlado in puščal trg naprej brez nadzorstva. Mariborski trg je vedno najdražji, četudi ni gospodarskega povišja za to. V prvi polovici decembra so zahtevali n. pr. za mleko že po 20 kron za liter, čeprav ga prodaja mlekarja istočasno še po 12 kron. Ko pa je bil organ tržnega nadzorstva opozorjen, se je obregnil: "Naj plača, kdor hoče!"

Tožba zaradi vojnega posojila.

Mariborska mestna hranilnica je vložila proti bivšim nemškim članom upravnega sveta Mestne hranilnice tožbo na plačilo 16 milijonov kron vojnega posojila, ker so ga izplačali brez pravomočnega sklepa, kot to zatrjujejo statuti hranilnice. Med toženimi so sanci mariborski denarni magnati, kot veleindustrije Franz Scherbaum in drugi.

Iz kronike mariborskih vlomilcev

Mariborski vlomilci so sedaj raztegnili svoje plodnosno delovanje od nedelj tudi na delavnice. Na praznik ujednjenja (1. dec.) dopoldne so vdrl v podstrešje davčnega nadzornika Stepiča v Minski ulici, kjer se je ravno sušilo perilo, ter odnesli njemu in njegovemu podhajnemu vsa perila, seveda samo boljše, ter posteljino. Okradeni so oškodovani za nad 50,000 kron. Isti dan je bil okraden tudi davčni upravitelj Osvatč. Kakor običajno, tudi topot ni sledu za vlomilci.

Nemirni duh.

13letni poljski deček Izmajlowski, ki je te dni prišel z našimi ruskimi vojnimi vjetniki iz Varšave v Maribor, je pobegnil iz varstva mariborske zaščitne deče. Očividno zelo hrepeni po širnem svetu.

Povratek naših iz vjetništva.

V Zagreb je dospelo zopet 250 naših ljudi, ki so se vrnili iz Rusije, kjer so zaostrali kot vjetniki tavi avstro-ogrski armade.

Peter Zgaga

V Ameriko bo prišel te dni slaven angleški pisatelj ter bo imel po vseh večjih ameriških mestih predavanja z naslovom: — Kaj so se Amerikanci naučili od Anglije? Glede politike in diplomacije prav ničesar.

Tisti, ki od samega upanja živi, bo od lakote umrl.

V New Yorku se je ustrelil protestantovski pastor Rev. Percy Gordon.

Marsikak nevreden Kristusov namestnik bi moral slediti njegovemu vzgledu.

Grški kralj Konstantin je umrl. Zadel ga je kap na možgane.

Možgani vse te kraljeve gospode sploh niso posebno dobrega zdravlja.

Sicer bi se gospodje kakega dobrega in poštenega dela lotili.

Francozi so silno junaki narod. 120,000 mož je odšlo v Nemčijo ter zasedlo najbogatejši nemški okraj.

Nemci se niti zganili niso, ker so pametni in ker vedo, da se ne morejo praznih rok boriti proti francoskim kanonom.

Kakorbitno bi pa počil prvi nemški strel, bi francoska vlada takoj odpoklicala svoje vojaštvo ter zapovedala Poljakom, Rumunom, Čehom in Jugoslovonom: V boj nad barbare! Taki divjaki so ti Nemci, da streljajo na nas, ko jim skušamo izrezati srce iz telesa.

Ismid paša pravi, da imajo zavzemli v svojih rokah ključ k miru. Žalostno pri tem je, da so ta ključ že večkrat poskusili, pa ne odpre nobenih vrat.

K skopemu Židu, ki je imel precejšnjo trgovino v mestu in lepo farmo na deželi, je prišel zavarovalniški agent.

Najprej ga je nagovarjal, naj se zavaruje zoper ogenj. Žid ga je vprašal, če bo res dobil zavarovalno, ako mu trgovina pogori. Ko mu je agent to zatrnil, se je zavaroval za veliko svoto.

— Vi imate tudi farmo, kaj ne? — Je silil agent vanj.

— Da, tudi farmo imam.

— Zakaj bi se ne zavaroval proti toči?

Po dolgem pomisleku je odvrnil Žid:

— Če mi poveste, kako se dela toča, pa se bom.

V New Yorku izhaja "dnevnik Daily News", ki je "čip" in poceni v vsakem pomenu besede.

Dnevnik ima posebnojo repertoarja, ki vsak dan ustavi na cesti pet ljudi ter jih vpraša kaj in kako mislijo o tej ali oni stvari. Včeraj jim je stavil naslednje vprašanje: Kako naj fant punco zasnuje?

Mlada taprajterica mu je odgovorila: Pove naj ji, da jo ljubi ter da jo hoče vzeti za ženo. Nji so njegovi nameni najbrže že znani. Če je pripravljena, bo vsak pameten fant vedel, kaj mu je storiti v naslednjih petih minutah.

To je dober odgovor. Jaz bi se pristavil: In po petih minutah bo fant tudi vedel, če se izplača ali ne.

POJAKE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svoto in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bomo knjigo naravnost.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoi. Jednota

Inkorporirana 1. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MUNN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 411 — 15th Ave. West, Duluth, Minn.

Vrednotni zbornik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBANSKI, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1324 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4223 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.

FRANK ZORICH, 4217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravni odbor.

VALENTIN PIRC, 730 London Rd., N. E., Cleveland, O.

PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.

JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače so uradni začetki kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavno tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni upravičene naj se pošiljajo na vrhovnega zdravilca.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom na oblihen pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zgleda na bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Upravna preureditev.

V Gorici 10. decembra.

Pod Mussolinijevo državno zastavo plava Julijska Benečija bolj in bolj v pristan centralizma. Odkar je bil razpuščen preostanek starih avtonomnih pravice naše dežele in so fašisti dr. Pettarina razrešili dolžnosti dež. glavarja, se reči brzo razvijajo v škodo našega ljudstva. Najvišji administrativni funkcionar v Gorici namreč nad vse pridno dela na to, da barka naše dežele ni za minuto ne izgreši čim direktnejšega kurza proti Rimu.

Okoli novega leta baje začne veliko upravno čiščenje v naših krajih. Načrti gorških protiautonostov so znani: njih pota vodijo v Videm, kjer se snuje prefektura za Gorisko, dočim bi ostali del Julijske Benečije, ki gravitira proti Trstu, prišel pod Trst. V narodnostnem pogledu bi na ta način jugoslovanski narod prišel ob tisto enotnost, ki je dosedanja uprava sicer ni stopnjevala, ali katere tudi ni ubijala.

Poslej bo drugače. Centralistični vijak ima pri raznarodovanju našega naroda vlevalno vlogo. Zategadelj se število sedanjih civilnih komisarijotov v Jul. Krajini znatno skrči, občine pa se po obsegu povečajo. Delokrog novih županov, ki bodo načelovali šestim, osmim ali celo desetim občinam sedanjega obsega, se znatno razširi. Seveda ne v korist ljudstvu. Zakaj novi "veliki" župani ne bodo menda nikjer izraz narodove volje, pač pa bodo "izvoljeni" ali direktno potom deketov ali pa bodo na njihovo zakonito "izvolitev" kako drugače uplivali nove podprefektore.

Končni cilji te upravne preureditve so prozorni. Propagatorji njeni so zagrizeni nasprotniki vsega, kar ni fašistovski po mišljenju in nehanju. Oni zastopajo načelo, da je treba jugoslovansko prebivalstvo v Julijski Benečiji iztrebiti do zadnje moške glave in značajne duše.

V kakem trdem nasprotstvu so vse te namere z izjavami sedanjega državnega glavarja Mussolinija, ki je svojim državljanom ob nastopu v zbornici obljubil ako ne prednosti vsaj pravičnosti! Mussolinijeva praksa jemlje vedni več zaupanja v njegova zatrdila, da je ljudstvo v Italiji glede pravice enako. Tudi ta praksa kaže, da Mussolinijevo početje ni politika poštenja, temveč politika zahrbtnosti. In katera politika sebičnosti in nepoštenja ustvarja državi dobre podanike, zveste državljane?

Pod pritiskom razmer, ki so nastale po svetovni vojni, smo benečanski Jugoslovani priznali Italijo za svojo državo, dasi naša Italija ni vprašala, ali smo z njenim gospodarstvom zadovoljni. To naše priznanje je bilo največja žrtve, ki jo je od nas mogla terjati zgovodina. Ali država, ki nas je dobila v svoje meje, danes ne

gleda, kako bi si med nami ustvarila prijatelje. Ona umetno podžiga strasti, ki niso v njenem interesu. In vendar bi se vsemu temu lahko izognili na čisto enostaven način: ako bi narodu ne jemala onega, kar so mu dajali in dovoljevali celo avtro-ogrski upravni trimogi, kar mu je postalo potrebno in sveto. Dobro razumemo, da je fašizem danes, ko je na vladi, slep in gluha za vse, kar se mu ni zapisalo s krvjo in mesom. Toda tudi fašizem bi se mogel domisliti, da so vse stranke minljive, da tudi on ni večni. Zlo, ki ga z upravnimi preuredbami napravlja med nami, ne more roditi dobrega. Vsaj ne sporazuma in sprave, katero tudi Italija rabi kot vsaka država, ki si hoče osnovati podlago za miren notranji razvoj in boljšo bodočnost.

Žrtve prenapetežev.

Iz Berlina poročajo: — Ravno kar je bila objavljena tukaj neka brošura glede divjanja teroristov, anarhistov in pangermanov tekom treh let, od 1919 do 1922.

V tej dobi je bilo izvršenih 364 političnih umorov, 345 teh političnih umorov so izvršili reakcionarci in zaznamovati je bilo le devetnajst anarhističnih poskusov.

Tej razliki se dodajajo še nadaljnjeno, ki je istotako jako značilna, 232 kriminalcev iz prvo omenjene vrste iz skupnega števila 345 se je izognilo pravici, a le trem anarhistom iz števila devetnajstih se je posrečilo pobegniti.

"Fore!"

Tega swarečega izraza se poslužujejo pri golfu v namenu, da opozorijo osebo, katero bi lahko zadela krogla, ter pomeni: Pazi, prej! — Bolezni se tudi poslužujejo takih swarečih klicev v obliki boleštnih znamenj, toda mi se ponavadi ne menimo zanje, dokler ni prepozno. Zaprstje, slab tek, glavobol, splošna potrtost ali omotica so večkrat znamenje nevarnih bolezni, vsled tega pazite nanje in delujte hitro s tem, da vzamete Trinerjevo Grenko Vino, zanesljivo zdravilo, ki bo izčistilo črevesje ter odpravilo iz njega vse strupene snovi. Prehladi in kašljii so morda znailci težkega boleštnega stanja in vsled tega se ne obotavljajte ter vzemite Trinerjev Mirilec Kaslja! V slučaju vnetega drla takoj grgrajte Trinerjev Antiputrin! — Vsak lekarnar ali prodajalec zdravil ima ta in druga Trinerjeva zdravila v zalogi. — Joseph Triner Company, Chicago, Ill., začelja sedaj trintrideseto leto najbolj zaželjive poznanosti.

(Advertisement)

Cudna pot.

J. Zupančič.

Mnogo nas je bilo, ki smo šli kot osamljeni potniki po zgrešeni poti za velikimi ideali v neznanem zemljo. Niso nas razumevali, brat je srečal brata, pa ga ni spoznal. Desetstisoči so legli v to bratsko zemljo, obup in poteptane ideje so položili pod svoje kosti, spe večno spanje, njih spomin pa je razpršil vihar življenja na vse strani. Pozabljeni so. Mati ne ve več, kje leži sin, žena je izgubila moža, otroci očeta, vsemogoči čas je izbrisal grenke spomine. Utišnil je vihar, jeklena pesem je končana, vrnili so se s krvavo ga koncerta, razšli so se, še strašne melodije jim več ne zvone v ušesih. Preveč jih je bilo in pretežke so misli, večnih tišče možgane, letajo v temno noč in roje kot zoprne muhe okrog, podiš jih prbi, pa se vračajo in teže. — Spanje beži in zjutraj so teži udje in polna glava. Kdo bi si grenil življenje z njimi, ki so odšli, pa se ne vrnejo nikoli več!

Jaz pa se ga spominjam. Kot takrat stoji pred menoj sedaj. Nekje v vinskih gorah sta se rodila s čvilkom. Njegove kosti je razjela sibirski zemlja, Tone pa stoji pred menoj kot takrat. Mlad v Odesi — kdo bi mu zameril! Poznate to veliko mesto? Črno morje kljuje skalne bregove noč in dan, peni se in šumi in poje skrivnostno pesem črnih valov. Parčki ob morski obali, na spečih v različni mesečini zelenih limanov, parčki na Deribasovski, v kavarnah, v operi pahljače, lornjeti, pogledi, zardevanje, povsod ljubezen, mladost.

Tone je bil idealist od rojstva do smrti. Idealno se je oklenil misli o narodni svobodi, idealno je ljubil ženske, sanjal je z njimi na morski obali, v operi je bil predmet skrivnih pogledov, s svetlo sabljo, rdečim ovrtnikom in neprestano se smehljajočim obrazom je krožil na Deribasovski glave živahnih Odesitkam. Mlad, čvrst, brezskrben, smel — veter bi ujel, pa bi tekmovala v pomladno jutro! Povsod je bil prvi, povsod vesel, povsod priljubljen. "Vot kako hrošček, simpatični Serb" so šepetale Odesitke, želje oči so iskale pogleda, zardevala so napudrana lica in če je Tone tampatu grešil, ne sodimo ga. De mortuis...

Iz Odesa ga je gnala usoda v Besarabijo, v Reni, Izmail, potem v Dobružo. Spominjam se, kako sva srečala nekje za črno vodo kolono bolgarskih jettikov. Tone je skočil s konja, potegnili je revolver, oči so se mu zaiskrile: — Postreljal vas bom, vse vas bom pobil, izdajalci, vi ne hvalite! — Komaj sem ga prepračil, da je položil revolver nazaj. Ko so spustili zastor in je bila končana strašna bratomorna drama, sva se srečala onstran Donave v Isakči. Hodil je med šotori kot turški paša v haremu. — Smehljaj se je, mahal s sabljo in mrmral sam pri sebi: — Kokoši, pečene bolgarske kokoši in besarabske mamalige! Vrag jih vzemi vse te Ludendorffe in Makensene z njihovimi topovi in jeklenimi pticami v zraku, ki so požle vse bolgarske kokoši! In tega lenuha Mikado (tako je Tone klical slugo) naj zadene kap v možgane! Sedem dni mu pojem noč in dan na ušesa, da brez pečenih bolgarskih kokoši in brez besarabske mamalige ni življenja, pa vse nič ne pomaga. Mikado stoji, bulbi oči, miga z ušesi in basta. Meni pa kruli v trebuhu in glavi od tega miganja. Uh, kosti bi mu polomili, ušesa porezal, da bi ne migale več pred menoj! — Stopila sva v šotor. Mikado je kahal kašo.

— Kje so bolgarske kokoši in mamalige? Saj sem govoril, da me boš spravil ob pamet s troje nesrečno kašo! Kaj stoji? Kot klada ob steni? Kokoši, bolgarskih in pečenih mi daj, sam pa odjedaj s to kašo in basta!

Mikado se je vzravnil, lesena žlica mu je zdrnila iz rok, lovil je sapo in jecjal:

— Ma, molim, gospodine, nisam ja kriv, da imado Bugari to-

liko mitraljeza, i Švabe toliko topova! Nikad više da ne vidim Boane, ako sam ja što zakrivilo. Nema, gospodine, bugarskih kokoši, pa Bog!

— Vidiš, saj sem ti pravil, da me bo ta človek spravil ob pamet. Nema, pa Bog! Hahaha!

Držal se je za trebuh in smeh ga je tresel še dolgo potem, ko je Mikado pobral svojo kašo in izginil nekam med druge šotore.

— Sedi tu na zemljo! Danes še lahko sediš na svojem upanju, jutri boš tam, kjer si bil. Tako. Veš, Jože, lase si pulim z glave, trikrat sem se udaril ob čelo, devetkrat obrnil ponoči z desne na levo in zopet nazaj, pa vse zaman. Ne razumem in basta. Tako-le sem bil načrtal pot: Odesa - Reni - Črna voda - Sofija - Beograd - Zagreb - Ljubljana naravnost pred Prešerna. Tam bi mu položil sabljo pod noge, poklonil bi se: — Na, tu imaš, ki si pel: "Največ sveta otrokom sliši Slave!" Ti si pel, jaz plesal, ti stojš na piedestalu, jaz sedim na konju in basta. K "Fajmostru" grem, na tvoje zdravje bom pil in basta.

Zdaj pa ne bom pil. Rakovo pot smo nastopili prijatelji. Prešeren ne bo videl moje sablje. — Jaz pa ne bom videl pečenih bolgarskih kokoši in mamalige, mamalige, uh! Samo ušesa vidim, ki migajo, in Mikado, ki nema pa Bog. Hahaha!

Zasmejal se je, položil sabljo med kolena in nadaljeval:

— Mislim, po dve uri, tri ure tiščin kazalec v čelo, ne razumem in basta. Čela divizija, navdušenja in hrabrosti za tri divizije. Rusi levo, in Romuni desno, pa tak polom, tak polom! Na čelu z generalom Zajčkovskim na rakovo pot pa brez bolgarskih kokoši! To je vendar preveč! Čakaj no! — Zajčkovski! Kaj nimamo mi Slovenci nekaj podobnega? Zajčkovski, Zajček, Zajc. Aha, vidiš, tole bo nekaj za moje možgane. Pa vendar ni kriv ta "zajček", da Prešeren ne bo videl moje sablje? Ne, ne verjamem! Ime je sicer nekam čudno, pa — vendar ne verjamem! Hindenburg, Ludendorff, Hoetzendorff! Ne, prijatelj, to ni dorf, tudi burg je premalo, to je celo mesto, cela skala. Udariš z glavo, ideali deho, hrabrost levo, ti na rakovo pot in basta. Kako že pravi moj Mikado tistemu, ki je kriv, da ni več bolgarskih kokoši? Aha, makaze, makaze! To pa pomeni po naše škarje. Tako, tako, tole bo pa prav! Te škarje so nam potrgile peroti, bolgarskim kokošim pa glave. Sedaj sem zadel, kaj ne? Kosa je zadel ob kamen, če je kdo motil Toneta, kadar je govoril. Poznal sem ga, in zato sem molčal. Pomaknil, se je k meni, desno roko mi je položil na ramo in nadaljeval polglasno: — Tebi zaupam, drugih se bojim. Zdi se mi, da gori v Petrogradu ne bo vse prav. Batjuška car je postenjak od pete do glave, samo slab je in omahljiv kot majhen otrok. Noge ga ne drže in roke so premehke. Saj si ga videl letos v Odesi. Na vrancu je sedel, v carskih ornamentih, obraz pa kot le vse bolgarske kokoši! In tega lenuha Mikado (tako je Tone klical slugo) naj zadene kap v možgane! Sedem dni mu pojem noč in dan na ušesa, da brez pečenih bolgarskih kokoši in brez besarabske mamalige ni življenja, pa vse nič ne pomaga. Mikado stoji, bulbi oči, miga z ušesi in basta. Meni pa kruli v trebuhu in glavi od tega miganja. Uh, kosti bi mu polomili, ušesa porezal, da bi ne migale več pred menoj! — Stopila sva v šotor. Mikado je kahal kašo.

— Kje so bolgarske kokoši in mamalige? Saj sem govoril, da me boš spravil ob pamet s troje nesrečno kašo! Kaj stoji? Kot klada ob steni? Kokoši, bolgarskih in pečenih mi daj, sam pa odjedaj s to kašo in basta!

Mikado se je vzravnil, lesena žlica mu je zdrnila iz rok, lovil je sapo in jecjal:

— Ma, molim, gospodine, nisam ja kriv, da imado Bugari to-

liko mitraljeza, i Švabe toliko topova! Nikad više da ne vidim Boane, ako sam ja što zakrivilo. Nema, gospodine, bugarskih kokoši, pa Bog!

— Vidiš, saj sem ti pravil, da me bo ta človek spravil ob pamet. Nema, pa Bog! Hahaha!

Držal se je za trebuh in smeh ga je tresel še dolgo potem, ko je Mikado pobral svojo kašo in izginil nekam med druge šotore.

— Sedi tu na zemljo! Danes še lahko sediš na svojem upanju, jutri boš tam, kjer si bil. Tako. Veš, Jože, lase si pulim z glave, trikrat sem se udaril ob čelo, devetkrat obrnil ponoči z desne na levo in zopet nazaj, pa vse zaman. Ne razumem in basta. Tako-le sem bil načrtal pot: Odesa - Reni - Črna voda - Sofija - Beograd - Zagreb - Ljubljana naravnost pred Prešerna. Tam bi mu položil sabljo pod noge, poklonil bi se: — Na, tu imaš, ki si pel: "Največ sveta otrokom sliši Slave!" Ti si pel, jaz plesal, ti stojš na piedestalu, jaz sedim na konju in basta. K "Fajmostru" grem, na tvoje zdravje bom pil in basta.

Zdaj pa ne bom pil. Rakovo pot smo nastopili prijatelji. Prešeren ne bo videl moje sablje. — Jaz pa ne bom videl pečenih bolgarskih kokoši in mamalige, mamalige, uh! Samo ušesa vidim, ki migajo, in Mikado, ki nema pa Bog. Hahaha!

Zasmejal se je, položil sabljo med kolena in nadaljeval:

— Mislim, po dve uri, tri ure tiščin kazalec v čelo, ne razumem in basta. Čela divizija, navdušenja in hrabrosti za tri divizije. Rusi levo, in Romuni desno, pa tak polom, tak polom! Na čelu z generalom Zajčkovskim na rakovo pot pa brez bolgarskih kokoši! To je vendar preveč! Čakaj no! — Zajčkovski! Kaj nimamo mi Slovenci nekaj podobnega? Zajčkovski, Zajček, Zajc. Aha, vidiš, tole bo nekaj za moje možgane. Pa vendar ni kriv ta "zajček", da Prešeren ne bo videl moje sablje? Ne, ne verjamem! Ime je sicer nekam čudno, pa — vendar ne verjamem! Hindenburg, Ludendorff, Hoetzendorff! Ne, prijatelj, to ni dorf, tudi burg je premalo, to je celo mesto, cela skala. Udariš z glavo, ideali deho, hrabrost levo, ti na rakovo pot in basta. Kako že pravi moj Mikado tistemu, ki je kriv, da ni več bolgarskih kokoši? Aha, makaze, makaze! To pa pomeni po naše škarje. Tako, tako, tole bo pa prav! Te škarje so nam potrgile peroti, bolgarskim kokošim pa glave. Sedaj sem zadel, kaj ne? Kosa je zadel ob kamen, če je kdo motil Toneta, kadar je govoril. Poznal sem ga, in zato sem molčal. Pomaknil, se je k meni, desno roko mi je položil na ramo in nadaljeval polglasno: — Tebi zaupam, drugih se bojim. Zdi se mi, da gori v Petrogradu ne bo vse prav. Batjuška car je postenjak od pete do glave, samo slab je in omahljiv kot majhen otrok. Noge ga ne drže in roke so premehke. Saj si ga videl letos v Odesi. Na vrancu je sedel, v carskih ornamentih, obraz pa kot le vse bolgarske kokoši! In tega lenuha Mikado (tako je Tone klical slugo) naj zadene kap v možgane! Sedem dni mu pojem noč in dan na ušesa, da brez pečenih bolgarskih kokoši in brez besarabske mamalige ni življenja, pa vse nič ne pomaga. Mikado stoji, bulbi oči, miga z ušesi in basta. Meni pa kruli v trebuhu in glavi od tega miganja. Uh, kosti bi mu polomili, ušesa porezal, da bi ne migale več pred menoj! — Stopila sva v šotor. Mikado je kahal kašo.

OROPANA ZA POL MILLJONA DOLARJEV.

Mrs. Irene Schoellkopf je hotela preživeti Sivestrov večer v družbi svojega "prijatelja", igralca Carmana. Da se tembolj postavi, je prinesla seboj svoje dragulje. Zabava je bila dobra. Pili so, peli in kvartali. Malo po polnoči je odšla zabaveželjna dama po stopnicah v prvo nadstropje. Dva neznanca sta jo prišla, jo zvezala in omamila s kloroformom. Ko se je zavedla, ni imela na sebi nobene dragocenosti več. Pobrali so je vse v vrednosti pol milijona dolarjev. Policija je njenega "prijatelja" aretirala, misleč, da je v zvezi z roparji. Mr. Schoellkopf gotovo ni svoje ženi preveč prijazno pogledal, ko se je vrnila tako neusmiljeno obrana domov.

jedno oko. Doduše, ova nema ni jednog, a i po glavi se ne može poznati, pošto je pečena. Ma ipak da mi ni videti Bosne, ako sam la-gao. Samo izvini, gospodine, što ti nisam doneo mamalige. Tok džavola ne mogu da nadžem, pa Bog!

Mikado se je režal kot cigan belemu kruhu ter kazal Tonetu pečeno kokoš. Poznal sem Bosance in njihove zvijače ter vedel, odkod je prišla kokoš.

— Poslušaj, dihur, pa vendar nisi ukradl kokoši! Kosti ti polomim in ušesa porežem, če ni bolgarska in basta! — Tone ga je premeril od nog do glave.

— Tako mi nebesa, gospodine, govorio sam istinu. Upra vsam i-zašao iz logora, kada je bacio Švaba iz vazduha — vrag ga znao zašto — ovu pečenu kokoš. Valj-da je znano, da ti voliš bugarske kokoši.

— Tone je zamahnil z roko in Mikado je smuknil iz šotora.

— Vidiš, saj sem ti pravil, da me bo spravil ta človek ob pamet. Vem, kje jo je dobil, ni to prvi slučaj. Tu v Isakči jo je ukradl, sam ti pa poje, da so jo Nemci vrgli iz aeroplana. Očetu bi ukradl iz čepa in mater bi prevaral, samo da ti ustreže. Dobra, samo ne preveč poštena duša in basta. Tako sedaj pa pogledaj, ka je — "bacio Švaba iz vazduha".

Razdelila sva pečeno bolgarsko kokoš, potem sva šla vsak sebi. Drugi dan sem videl Toneta na drugi strani Donave z angleško usmiljenko. Mahal je z rokami, sablja se je vlekla daleč za njim, navdušeno je govoril spremeljalki nekaj na uho.

Kako je razumela Angležinja Slovenca, še danes ne vem.

Dva meseca ga nisem videl potem. To je bila njegova slaba stran. Če je izginil, ga ni tako lahko našel niti Mikado, ki je poznal vse koticke, kamor je zahajal Tone, kot je govoril sam, — "da pozabim Prešerna in sabljo in basta". Pa je zopet prišel od nekega. Zunaj je brila burja, majhno mestce Berzovka je spalo globoko v snegu. Stanoval sem v kmečki bajti. V izbi je brlela luč, domači so spali, mene pa so dušile težke misli in spanec je bežal nekam med snežinke, ki so drvele mimo oken. Tone je mislil o Prešernu, sablji in basta, moje misli pa so blodile onstran Prešernovega spomenika. Naenkrat je potrkal na okno. Spoznal sem ga takoj. Samo on je znal trkati tako. Tuk, tuk in basta, je ponovil z donečim basom pod oknom. Kot snežni mož je stopil v izbo.

— Evo, gospodine, doneo sam ti kokoš. Uprav je stigla iz Bugarske. Tako mi nebesa prava bugarska kokoš! Poznam dobro te njihove kokoši: debela glava, dugačak vrat, i samo jedno oko. — Boga mi, jest tako, gospodine. Sve bugarske kokoši imadu samo

— Kje so bolgarske kokoši in mamalige? Saj sem govoril, da me boš spravil ob pamet s troje nesrečno kašo! Kaj stoji? Kot klada ob steni? Kokoši, bolgarskih in pečenih mi daj, sam pa odjedaj s to kašo in basta!

Mikado se je vzravnil, lesena žlica mu je zdrnila iz rok, lovil je sapo in jecjal:

— Ma, molim, gospodine, nisam ja kriv, da imado Bugari to-

liko mitraljeza, i Švabe toliko topova! Nikad više da ne vidim Boane, ako sam ja što zakrivilo. Nema, gospodine, bugarskih kokoši, pa Bog!

— Vidiš, saj sem ti pravil, da me bo ta človek spravil ob pamet. Nema, pa Bog! Hahaha!

Držal se je za trebuh in smeh ga je tresel še dolgo potem, ko je Mikado pobral svojo kašo in izginil nekam med druge šotore.

— Sedi tu na zemljo! Danes še lahko sediš na svojem upanju, jutri boš tam, kjer si bil. Tako. Veš, Jože, lase si pulim z glave, trikrat sem se udaril ob čelo, devetkrat obrnil ponoči z desne na levo in zopet nazaj, pa vse zaman. Ne razumem in basta. Tako-le sem bil načrtal pot: Odesa - Reni - Črna voda - Sofija - Beograd - Zagreb - Ljubljana naravnost pred Prešerna. Tam bi mu položil sabljo pod noge, poklonil bi se: — Na, tu imaš, ki si pel: "Največ sveta otrokom sliši Slave!" Ti si pel, jaz plesal, ti stojš na piedestalu, jaz sedim na konju in basta. K "Fajmostru" grem, na tvoje zdravje bom pil in basta.

Gospodarski pregled prejšnjega leta.

Tedensko glasilo trgovinskega departamenta "Commerce Reports" takole označuje na kratko gospodarski pomen minolega leta:

Ob Novem letu je navada, da pregledamo gospodarski razvoj minolih dvanajstih mesecev in da iz tega stališča sklepamo, kaj nam je pričakovati v prihodnjih mesecih tekočega leta. Večina industrij se more z zadovoljstvom ozirati na napredek tekom minolega leta vzdle mnogim težkočam, katere so poskušale. Ob sklepu leta 1922 ni videti nikakih resnih zaprek, ki naj bi ovirale nadaljnji napredek tekom zgodnjega dela novega leta. Neuravnane razmere v inozemskih deželah, zlasti v Evropi, še vedno pritisnjajo na našo trgovino in so brezdvomno v gotovi meri držale cene poljedelskih pridelkov izpod razmerja cen drugih pridelkov. Tekom zadnjih dveh mesecev pa so se te razmere v tolikor toliko izboljšale.

Produkcija tovarniških pridelkov je bila v letu 1922 skoraj za 50 odstotkov večja kot v letu 1921, in to glasom podatkov nabrahan od trgovinskega departamenta. Predilnice so obratovala za 20 odst. več kot v letu 1921, industrija železa in jekla je povečala svojo proizvodnjo od 60 do 70 odst. preko one prejšnjega leta, industrija drugih kovin raz-
tuno železa od 50 do 95 odst., petrolej za 15 odst., koks za 40 odst., papir od 20 do 30 odst., kav-

čuk (rubber) za 40 odst., avtomobili za 50 odst., zidanje zgradb za 50 odst., lesna industrija za 35 odst., opekarne za 50 odst., cement za 15 odst., usnje za 20 odst., sladkor za 45 odst. in mesarska industrija za približno 5 odst. Dohodki iz poljedelstva so bili na sploh višji kot v letu 1921. Manj produkcije, kar se tiče važnejših industrij, je bilo le v izkopavanju premoga, in to za 7 odst. manj bituminoznega premoga in za 47 odst. manj antracita.

Zvišanje produkcije in znižanje priseljevanja sta imela za posledico, da so se delavske razmere spremenile v toliko, da smo od velikega prebitka delavcev koncem leta 1921 prišli do točke, kjer se občuti pomanjkanje delavcev, dočim je nezaposlenost skoraj prenehala.

Prometne razmere so se spremenile od ogromnega števila brez delnih železniških vozov koncem leta 1921 do znatnega pomanjkanja istih: nakladanje se je povišalo za 11 odst. napram letu 1921.

Cene so se za farmerje povišale skoraj za 17 odst., cene na debelo so se povišale za 10 odst. in one na drobno so se zmanjšale za 5 odst. Ta okoliščina daje farmerju večjo kupno silo in zožuje razliko v ceni med trgovci na debelo in onimi na drobno.

Količina trgovine je bila znatno večja kot v letu 1921.

ce ni izpremenilo izraza, razen kislega usmeva, ki se je pojavil okrog njegovih ustnic.

Carpenter pa ni bil edini član Klana, kojega ime se je imenovalo tekom pričevanja. Skipwith, ciklop Morehouse Klana, je bil imenovan od skoro vsake priče, ki je nastopila.

Priče pa ga niso le imenovala ter navedle njegovega imena. — Če bi mogle sulice, ki so žvigale iz oči vdove Richardsa, ko je imenovala ime voditelja, umoriti, bi nikdar ne prišel pred stol pravice, kot bo sedaj najbrž moral.

Pričevanje Richardsove vdove je prišlo koncem njenega zaslišanja.

Vprašali so jo, katerega v tolpi našemljenih ljudi je njen mož spoznal, ko so ga prvič prijeli in mu pretili. Odvrnila je, da je njen mož spoznal Skipwitha.

Polagoma je pričela nato pripovedovati svojo povest in njene oči so iskale po dvorani moža, katerega smatra za povzročitelja vse svoje nesreče ter smrti moža. Vseled katere je odvisna od dobroščnosti svojih prijateljev in znancev.

Addie May Hamilton, deklica, ki pravi, da jo je pogljal iz Mer Rouge dr. McKoin in drugi, je izpovedala, kako je našemljena tolpa vdrla v njen dom ter ji pretila s smolo in perjem; kako je njena mati na kolenih prosila našemljenca, naj ji ne vzamejo hčere, kako je zdravnik, ki je bil takrat župan mesta, udaril njeno mater in kako so zapretili materi s perjem in smolo, če bi se vmešavala.

VELIKO AMERIŠKIH VOJAKOV SE NOČE VRNITI.

Koblenc, Nemčija, 11. januarja. Veliko vojakov, ki so člani ameriške ekspedicijske armade je sklenilo, da se bodo poslužili vseh mogočih sredstev, samo da bodo ostali v Nemčiji.

ŠTAVKAR NAPADEL ŽUPANA.

Edmonton, Alta., 6. januarja. Neki stavkujoči premogor, oborožen z dolgo plinsko cevjo, je prišel danes v urad župana Duggana ter ga napadel, a premagala je policijski komisar v družbi šestih konštaberjev, ki so čakali, da jih župan zaprišeče.

Prohibicija poražena v Novi Zelandiji.

Poroča Warre B. Wells.

Popolne številke glede zadnjega, vsaka tri leta vrščega se referenda glede prohibicije v Novi Zelandiji, kažejo, da se zavzema večina, za sedaj veljavni sistem licenc. Pri zadnjem referendumu je znašala večina proti prohibiciji nad šeststaj tisoč glasov, leta 1919 pa le nekaj nad tri tisoč glasov. Volitve v Novi Zelandiji so vsled tega porazile prohibicijo v Novi Zelandiji s pluralnostjo, ki je petkrat tako velika, kot je bila pri zadnjih volitvah.

Kampanja proti prohibiciji in zanj, ki se je vršila v istem času kot kampanja za splošne volitve je bila skrajno živahna na obeh straneh. Prohibicijsko vprašanje je vzbujalo največje zanimanje ter je nadkrillilo ostala politična vprašanja splošnih volitev. Prohibicionisti so imeli na razpolago le majhen sklad, vsaj kot pravijo, a pomagala jim je suhaška delegacija iz Združenih držav, kateri je načeloval znani Pansyfoot Johnson v družbi nadaljnjih govornikov iz Avstralije.

Posledica tega je težak udarec za suhaško stvar, ki je navidezno stalno in hitro napredovala v Novi Zelandiji. Dolgo vrsto let so se zagovorniki suše v Dominiju borili proti trgovini z opojnimi pijanci s pomočjo krajevne opeje in posrečilo se jim je uveljaviti v trinajstih okrajih prepoved licenc za točenje in prodajo opojnih pijač. Šele leta 1918, ko je bil uveljavljen sistem narodnega referenda, pa je postalo vprašanje odprave trgovine z opojnimi pijanci, po celem Dominiju resno politično vprašanje.

Prvo glasovanje na temelju nove postave se je vršilo aprila meseca leta 1919. Imelo je za posledico poraz prohibicionistov s sorazmerno majhno večino nekaj več kot deset tisoč glasov. Vprašanje je bilo predloženo nadaljnemu referendumu decembra meseca istega leta in takrat so dobili prohibicionisti večino.

Postava glede referenda pa določa, da mora dobiti prohibicija ali kako drugo politično vprašanje absolutno večino vseh oddanih glasov. Le malo je vsled tega manjkalo, da niso izvajali prohibicionisti leta 1919 zmage.

Sedaj pa se je stvar obrnila in večina je glasovala za obdržanje dosežanega sistema licenc ter proti uveljavljanju prohibicije.

Zaslišanje v zadevi Klana.

Bastrop, La. 10. januarja. — Počasi, a gotovo se razkrinkava člani našemljene tolpe, ki so umorili Daniela in Richardsa, potem ko so ju mučili na najbolj pekelnih način. Spravljajo jih na dnevno luč tako jasno, da so državne oblasti prepričane, da ne more niti velikanska sila Ku Klux Klana preprečiti njih stavljenja pred obtožbo.

Današnja seja javnega zaslišanja, kojega namen je, prisiliti veliko poroto, da dvigne obtožbo, se je končala z najbolj prese-
netljivim pričevanjem dneva. — To pričevanje se je iztisnilo, na ravnost izvil iz prestrašene priče, ki je bila trdna v svojem sklepu, da če le mogoče, ne kompromitira nikogar. To pričevanje je uplivalo na natlačeno polno sodno dvorano kot strela iz jasnega neba.

Ravno ko je posegel sodnik Odom po svoji uri, da vidi, če se ni prišel čas za odločitev, je izvil senator Howard Warren, posebni pomočnik generalnega pravdnika iz Harry Neelisa, uslužbenca neke garaže, ki je priznal, da so ga posvarili, da ne sme govoriti in da je imel namen zapustiti kraj, da se izogne stitnim, priznanje, da je bil Richards odveden prvič iz garaže, v kateri je bil uslužben en, dočim je stal šerif Carpenter, ki je pod prisego obvezan vzdrževati postavo in red, poleg, ne da bi dvignil roko, da prepreči nasilje.

Carpenter je sedel v razdalji treh čevljev od priče. Njegovo li-

ce ni izpremenilo izraza, razen kislega usmeva, ki se je pojavil okrog njegovih ustnic.

Carpenter pa ni bil edini član Klana, kojega ime se je imenovalo tekom pričevanja. Skipwith, ciklop Morehouse Klana, je bil imenovan od skoro vsake priče, ki je nastopila.

Priče pa ga niso le imenovala ter navedle njegovega imena. — Če bi mogle sulice, ki so žvigale iz oči vdove Richardsa, ko je imenovala ime voditelja, umoriti, bi nikdar ne prišel pred stol pravice, kot bo sedaj najbrž moral.

Pričevanje Richardsove vdove je prišlo koncem njenega zaslišanja.

Vprašali so jo, katerega v tolpi našemljenih ljudi je njen mož spoznal, ko so ga prvič prijeli in mu pretili. Odvrnila je, da je njen mož spoznal Skipwitha.

Polagoma je pričela nato pripovedovati svojo povest in njene oči so iskale po dvorani moža, katerega smatra za povzročitelja vse svoje nesreče ter smrti moža. Vseled katere je odvisna od dobroščnosti svojih prijateljev in znancev.

Addie May Hamilton, deklica, ki pravi, da jo je pogljal iz Mer Rouge dr. McKoin in drugi, je izpovedala, kako je našemljena tolpa vdrla v njen dom ter ji pretila s smolo in perjem; kako je njena mati na kolenih prosila našemljenca, naj ji ne vzamejo hčere, kako je zdravnik, ki je bil takrat župan mesta, udaril njeno mater in kako so zapretili materi s perjem in smolo, če bi se vmešavala.

VELIKO AMERIŠKIH VOJAKOV SE NOČE VRNITI.

Koblenc, Nemčija, 11. januarja. Veliko vojakov, ki so člani ameriške ekspedicijske armade je sklenilo, da se bodo poslužili vseh mogočih sredstev, samo da bodo ostali v Nemčiji.

ŠTAVKAR NAPADEL ŽUPANA.

Edmonton, Alta., 6. januarja. Neki stavkujoči premogor, oborožen z dolgo plinsko cevjo, je prišel danes v urad župana Duggana ter ga napadel, a premagala je policijski komisar v družbi šestih konštaberjev, ki so čakali, da jih župan zaprišeče.

Kaj vam koristi vaše dnevno delo, ako vas dnevno ne prinese nekoliko bližje onemu času, ko boste lahko uživali udobnost neodvisnosti?

Pričnite štediti sedaj - da boste neodvisni po dolgih letih težkega dela.

Vaši prihranki so najsigurneje naloženi pri nas, ter se obrestujejo po

4%

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

PREDSEDNIK ZA OLAJŠANJE ODPLAČEVANJA ANGLEŠKEGA DOLGA.

Washington, D. C., 10. jan. — Predsednik bo priporočil kongresu, naj olajša pogoje za odplačevanje angleškega dolga.

LENINOV ZDRAVSTVENO STANJE.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Najboljši nemški specialist za možgane dr. Voight je odpotoval v Moskvo, kjer bo preiskal zdravstveno stanje Nikolaja Lenina.

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevod G. P.

96

(Nadaljevanje.)

Willoughby in Van der Kuylen sta z zadnjega krova zasledovala z neizmernim presenečenjem naglico in preciznost, s katero sta se Blood in njegova obupana posadka lotila dela. Stopil je na čelo svojih ljudi, trobentač je dal znamenje in bukanirji so planili naprej. Pod vodstvom Blooda samega so se vrgli na Francoze kot plane jata lovskih psov na jelena, katerega je upehala. Za njimi so naskočili nadaljni, dokler ni bilo na krovu zapuščene nikogar drugega kot lord Willoughby in admiral Van der Kuylen, ki sta zasledovala boj z zadnjega dela ladje.

Cele pol ure je divjala bitka na krovu francoske ladje. Pričela se je v zadnjem delu ladje ter se pomikala počasi naprej proti srednjemu krovu, kjer je dosegla višek furije. Francozi so se obupno branili, kajti bili so v premoči, ki jih je bodrila. Kljub vsemu junaštvu pa so jih bukanirji potiskali neprestano nazaj. Borili so se z obupom ljudi, ki vedo, da je umikanje nemogoče, da ni nobene ladje, na katero bi se mogli umakniti ter da morajo zmagati ter osvojiti Victorieuse ali pa poginiti.

In zmagali so končno, a zmaga jih je stala skoro polovico njih števila.

Preživeli branilci francoske ladje, katere je navduševal Riva-royal, so nekoliko časa ustajali v svojem obupnem naporu. Končno pa je zadela Riva-royal krogla v glavo in padel je mrtev na tla. Ostali Francozi, ki so šli komaj dvajset mož, so se nato udali.

Kljub temu pa ni še bilo konca naporov Bloodovih mož. Elizabetha in Medusa sta se trdno spoprijeli in močje Hagthorpa so bili že drugič pogrti na krov svoje lastne ladje. Treba je bilo hitrih in odločnih odredb. Pitt in njegovi mornarji so prevzeli vesla osvojene ladje in Ogle topove spodaj. Blood je ukazal, naj se takoj oprosti kavlje. Lord Willoughby in admiral sta bila že na krovu Victorieuse. Ko so se obrnili, da pridejo na pomoč Hagthorpu, se je ozrl Blood s krova zavojevalne ladje zadnjikrat na ladjo, ki mu je služila tako dobro in ki je postala skoro del njega samega. Nekaj časa se je Arabella zibala, potem ko je bila oproščena, a počasi se je pričela potapljati in valovi, ki so se zgrinjali nad njo, so kazali mesto, kjer je našla svojo smrt.

Ko je stal tam, zatopljen v misli, se je nekdo oglašil za njim: — Mislim, kapitan Blood, da vas moram drugič prositi za odpušanje. Še nikdar prej nisem videl, da bi bilo nemogoče omogočiti s pomočjo iznajdlivosti in junaštva ali da bi bil poraz na tako junaški način izpremenjen v zmago.

Obrnil se je ter nutil lordu Willoughbyju strašno fronto. Njegova čelada je izgnila. Oklep je bil razbit in desni rokav je visel v cunjah z njegovega ramena. Oskropljen je bil s krvjo od nog do glave in kri mu je tekla tudi z rane na glavi ter se mešala s prahom smodnika na njegovem licu, katerega ni bilo mogoče spoznati.

Iz te strašne maske pa sta zrla dva živa očesa v nadnaravni svetlobi in iz teh oči sta si zorali dve sozi vsaka po eno brazdo skozi blato na njegovih licih.

Enoindeseto poglavje.

NJEHOVA EKSELENCA — GOVERNER.

Ko je bilo treba preceniti stroške te zmage, so našli, da je ostalo od tristo in dvajsetih bukanirjev, ki so zapustili Cartagena s kapitanom Bloodom zdravih in celih le sto. Elizabeth je bila tako močno poškodovana, da je bilo dvomljivo, če bo mogla sploh še kedaj na morje in Hagthorpe, ki ji je na tako junaški način povelejal v tem zadnjem boju, je bil mrtev. Na drugi strani pa je stalo dejstvo, da so z manjšo silo in le s pomočjo svoje izurjenosti ter brezprimernega junaštva bukanirji Blooda rešili Jamaico ter obvarovali mesto pred plenjenjem in da so zavzeli brodovje M. de Riva-royal ter se polastili v prid kralja Viljema sijajnega zaklada, katerega so vozili Francozi s seboj.

Šele zvečer naslednjega dne se je zadržalo odsotno brodovje admirala Van der Kuylena v pristanišču Port Royal in častniki tega brodovja, nizozemski in angleški, so izvedeli z ust svojega admirala, kakšno mnenje ima o njih vrednosti.

Šest ljudi tega brodovja so takoj opremili za nadaljno potovanje. Bile so še nadaljne zapadno-indijske naselbine, ki so zahtevale inšpekcije novega generalnega guvernerja in lordu Willoughbyju se je mudilo, kajti hotel je priti na Antile.

— In medtem, — se je pritožil pri admiralu, — me zadržuje tukaj odsotnost tega trapastega pomožnega guvernerja.

— Tako — je rekel admiral Van der Kuylen. — In zakaj naj bi vas to zadrževalo?

— Da ga kaznujem kot zaslužni in da imenujem njegovim naslednikom človeka, ki bo vedel, kaj je njegova dolžnost in ki bo imel tudi potrebne zmožnosti, da jo izvrši.

— Aha. Raditega vendar ni treba ostati. Medtem bodo vrgli Francozi svoj pogled na Barbados, ki ni dobro zavarovan. Tukaj imate moža kot si ga želite. Ta ne bo potreboval nikakih navodil. Vedel bo, kako napraviti Port Royal varnim, boljše kot vi ali pa jaz.

— Vi mislite Blooda?

— Gotovo. Ali bi mogel biti kdo drugi boljši? Videli ste, kaj zna storiti.

— Torej tudi vi ste teh misli. Pri moji veri. Sam sem mislil na to. Boljši mož je kot Morgan in Morgan je bil imenovan guvernerjem.

Poklicala sta Blooda. Prišel je, zopet eleganten in čist, kajti izbril je vse vire Port Royal, da se očedi in opremi. Nekoliko je bil presenečen časti, katero mu je ponudil lord Willoughby. Ta čast je presegala vse, o čemur je sploh kedaj sanjal in napadli so ga dvomi, če bo zmožen lotiti se tako teke naloge.

— Prokleto, — je zaržal Willoughby. — Ali mislite, da bi vam ponudil to mesto, če bi ne bil prepričan o vaših zmožnostih? Če je to vaš edini ugovor...

— Ne, moj lord. Nameraval sem oditi domov. Hrepenim po zelenih livadah Anglije. — Vzdihlil je. — Kmalu bo cvetela jablana v sadovnjakih Somerseta.

— Cvetje jablan! — Glas njegovega lorstva je skočil kvišku kot raketa. — Kaj za hudiča? Cvetje jablan! — Ozrl se je na Van der Kuylena.

(Dolje prihodnja.)

Jugoslavia irredenta.

Posrabi naših fantov.

Slovinci, vojaki pri 3. Reg. Art. Mont. I. Batt., Ivrea, kličejo vsem prijateljem in znancom krepki zdravici Sever Janko (Postojna), Urbančič Alojzij (Bač), Laupe Anton (Sp. Idrija), Sirelj Josip (Knežak), Medved Janez (Drežnica), Brožič Ludovik (Vrba), Grahar Ivan (Smrje), Pivk Filip (Idrija), Bratina Franc (Otilica), Rebek Benedikt (Trnovo pri Gorici), Mauri Pavel (Cerkno).

Promocija.

V Bolonji je promoviran za doktorja prava naš rojak Edvard Leban.

Na kr. univerzi v Padovi je bil promoviran za doktorja prava Venčeslav pl. Reya, sin veleposelnika in bivšega mnogoletnega župana Ant. pl. Reya iz Kozance.

Za "Šolsko društvo".

Iz Cerknega je tamošnja podružnica poslala "Šolskemu društvu" 1000 lir s poročilom, da hoče tudi v bodoče delovati v tem smislu, dobro vedoč, da naše mladine, ki je duša in srce našega naroda, ne smemo zanemariti in prepuščati, temveč vse žrtvovati za njeno rešitev.

Tolmenci niso hoteli zaostati za drugimi kraji Julijske Krajine in so ustanovili podružnico "Šolskega društva", ki se že pridno pripravlja, da doprinese svoj prispevek za vzgojo naše dece.

Smrtna kosa.

V Bazovici je umrl Emil Krizmančič, star 22 let. Amica Semič, roj. Premru, naznanja, da je umrl njen soprog Ivan Semič, trgovec in posestnik v Lozicah, v 40. letu starosti.

Samomer v Barkovljah.

V tržaško mrtvašnico so pripeljali truplo Olge Stokovace, stare 17 let, stanujoče v ulici Geppa št. 16. Mladenko so našli v Barkovljah zastopljeno s karbolno kislino. Kaj jo je gnalo do tega žalostnega koraka, ni znano.

Avtomobilska nesreča.

Reški trgovec Miklavž Kredončan se je vozil s posušnim avtom z Roke proti Trstu. V bližini Podgrada se je pa avtomobil na ovinku prevrnil in pri tem so bili trije potniki ranjeni: omenjeni trgovec in še dva ženska Trgovca so prepeljali v tržaško mestno bolnišnico; oni dve ženski sta pa bili prepeljani v domačo oskrbo.

Nesreca pri igri.

12letni Jožef Šfiligov, ki stanuje na Stručah in hodi v šolo, se je igral s svojimi součenci, ki so ga naenkrat vrgli na tla. Deček je začel jokati in ni mogel vstati ter se ni dal potolažiti na vse prigovarjanje učencev, ki so ga potem pustili in šli dalje. Dobila sta ga dva mimoidoča in sta ga odročila v bolnišnici usmilenih bratov v Gorici. Imel je izpahnjeno roko.

"Gostovanje" fašistov.

V Volke se je pripeljala gruča oboroženih fašistov, pobrala vse slovenske napise, vdrila v prostore Bralnega in poveljskega društva, kjer je pobrala vse slovenske časopise in vse note. Škoda 200 lir. Fašisti so prišli od Kobarida — v Iderskem so baje celo jedli na "vojno odškodnino" — ter nadaljevali pot v Gorico, vozeč s seboj različni vojni plen.

Odkod izvira ime "fašist"?

Lactores, liktorji, so bili v starem Rimu častna straža najvišjih oblastnikov in so nosili kot znamenje svoje službe sveženj palice s sekuro v sredi. Na ukaz oblastnika so na mestu uporabljali palice in, če je bilo treba, tudi sekuro. Od tega sveženja (fascis — fascio) ima fašizem svoje ime in "liktorski red" je prav dobra označba za fašistovske priganjaje in volhune. (Po "Jutru").

Kdor zna, zna.

Pod tem naslovom je bilo poročano o Alojziju Stokovcu v Trstu, da je prodal svoje gostilno "Alta Gallina bianca" najprej nekemu neznanemu in potem nekemu Angelu Ferrariju. Ta poslednji da ga je naznanil na policiji, ko je za to zvedel. Alojzij Stokovac je opozoril uredništvo "Edinosti", katerega je prisililo poročilo o tej zadevi, da stvar ne odgovarja realni. Pogodil se je bil s Fer-

rarijem, da bo isti stopil z njim v družbo vplačavih 7000 lir. Kot na račun je plačal 2000 lir, a ker ni mogel plačati ostalih 5000 lir, je Stokovac seveda odstopil od pogodbe. Ferrariga je nato naznanil na policiji, ki pa je uvidela, kako stvar stoji ter ni napravila proti Stokovcu nikakih korakov.

"Ferma, ferma!"

Iz Škribine je v noči odpotoval Alojzij Makovec s polnim vozom vina proti Trstu. Spremljala sta ga brat Vinč in voznik Stepančič. Pričelši Komen okoli 1. ponoči, zaslišajo klice: "Ferma, ferma!" Voznik, ne vedoč, kaj to pomeni, so se že pripravili v bran. Približali so se trije mladeniči. Ker je voznik enega teh spoznal (bil je to poštini uslužbenec iz Komna), so jo na tihem odkurili. Kaj so "mladi gospodje" s tem "ferma" nameravali, ni znano.

Roparski napad v gostilni.

V starem tržaškem mestu se je odigral malo pred policijsko uro predrzen roparski napad. V gostilni je poplaval vse večer Josip Cemelj. Malo pred policijsko uro je stopila v gostilno suha bleda ženska ter mlo prosila Cemelja, naj gre domov spat. Cemelj pa se je lemo ozrl ter dejal ženski, ki je bila njegova prijateljica, naj nemudoma izgine iz gostilne. Nato je zlezel na klop in zaspal. Ženska je odšla. Na pragu je pa srečala nekega neznanega moškega in žensko. Moški je nekaj zamrmral, potem pa je sunil ono žensko tako, da je treščila na tla. Tedaj se je naglo sklonil ter je strgal s prstov tri žlate prstane. Po storjenem činu je zbežal s spremljevalko, dočim so redki gostje ostrmeli nad dogodkom, zakaj vse se je odigralo tako hitro, da se niso mogli v hipu zavedati, za kaj gre. Mislili so namreč, da gre za zasebne zadeve; v resnici je pa šlo za roparski napad. Pozneje je šla oskodovalnica — Milka Camenari, stara 47 let, stanujoča v ulici San Lazzaro št. 13 — na policijo ter tam naznanila ves dogodek. Policija je takoj pričela zasledovati roparja in njegovo spremljevalko, toda do sedaj brez uspeha.

Tatvina v bifeju.

V tržaški stari prosti lukci sta stopila v bife dva moška ter si naročila večerjo. Po večerji je pa eden izmed njiju na skrivaj spravil na varno nekoliko jedilnega orodja, ki se je nahajalo v bližini. Nato sta oba zapustila bife. Pri vratih stražniki preiskali in tako je prišlo ukradenko blago na dan. Moža, ki se imenujeta Fran Nass in Margherizio Malatesini, oba brez stalnega bivališča, sta končala v zapotu v ulici Coronco.

Tatvina v banki.

Trgovec Rudolf Svoboda je naznanil na tržaški policiji, da je bil okraden v neki banki za 5300 lir.

Kilo zelje in kisl obraz.

Lastnik skladišča kislega zelja v Trstu je ugotavljal v zadnjem času, da izginevajo na skrivnostni način iz tega skladišča sodi s kislim zeljem. Uvedel je preiskave s svoje strani, toda brez uspeha. Zato je naznanil stvar policiji. Policiisti so izvršili preiskavo v gostilni Andreja Krizmana v ulici Sahice. Tam so zaplenili sod kislega zelja, ki je bil ukraden v gorionjenem skladišču. Krizman je bil aretiran. Pozneje sta bila še aretirana Josip Siderič, stanujoč v Vrdeci št. 561, in Marijan Bizjak, stanujoč v Rojanu št. 502, ker sta bila v zvezi s to tatvino. Ko so se nahajali vsi trije na policiji, so napravili zelo kisle obraze. Siderič je celo pretepal Bizjaka, češ, da je on kriv njegove nesreče.

Aretirani radi roparskega napada.

V kavarni Caffè Nuovo na Garibaldovem tokališču v Trstu so bili aretirani trije možje, ki imajo na vesti roparski napad, katerega so izvršili na istrski cesti: Josip Habjan, star 33 let, stanujoč v ul. della Concordia št. 33, Celest Cukuta, star 20 let, stanujoč tudi tam, Ivan Ermaschi, star 26 let, stanujoč v ulici Cristoforo Belli št. 50, Ivan Gorasinič, star 33 let, stanujoč v ulici della Concordia št. 7, in Andrej Ivančič, star 25 let, stanujoč v Škedinju št. 208. Vsi se nahajajo v zaporu.

ROYAL MAIL

VNAPREJ PLAČANE VOŽNJE

Uredite sedaj, da boste dobili svoje srodničke v Združeno državo potom

ROYAL MAIL

Posebna postrežba za jugoslovanske potnike; izborna hrana in čiste kabine za vsakega

VELIKI PROSTORI, HITRI PARNIKI VEČKRATNA ODPLUTJA

ORDUNA ORGA

ORBITA OHIO

Vplamina za potovanje iz vseh evropskih dežel.

Pišite po knjižico. Vprašajte za nadaljne podrobnosti pri

ROYAL MAIL

STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SONS, Inc., Agents

117 W. Washington St., Chicago

25 Broadway New York

H pri katerikoli potniškem agentu

Radi vreče orehov.

Na Garibaldijevem tokališču v Trstu sta bila aretirana dva mladeniča: Ernest Blazič, star 18 let, brez stalnega bivališča; in Alojzij Strauss, star 28 let, tudi brez stalnega bivališča. Mladeniča sta bila aretirana, ker so našli stražniki pri njih vreče orehov, katero sta ukradla v neki trgovini.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio naznanja mo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati na račun za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo koliko mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

ZASTAVE!

Najnovejša zastave, bandera, regatije izdeluje nad 15 let Vaš rojak, pišite mu po naslov: IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

VLAHOV

ŽELODČNA GRENCICA

Dela jo in spravlja v steklenice.

ZADRU (Dalmacija) od leta 1861

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh Lekarnah, delikatessah in grocerijah.

Edini agent za Združene države.

V. LANGMANN, Inc.

97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

Ako želite dobiti

srodničke ali znanca iz

stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker

Število priseljenec je omejeno.

Ako nameravate potovati v stari kraj, pišite nam za pojasnila, to bo

v vašo lastno korist.

KOOR NI AMERIŠKI DRŽAVLJAN, PA BI RAD ŠEL NA OBIŠK V STARO DOMOVINO IN BI SE ZOPET RAD VRNIL V AMERIKO, NAJ PIŠE TER MU BOMO DALI VSA TOŠEVA POJASNILA

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York

RAVNOKAR JE IZBILA

NAJVEČJA ARABSKA

SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrirana izdaja

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Velika Blaznikova

Pratika

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino 20c

25 pratik \$3.75

50 pratik 6.50

100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street New York

Dobe se tudi pri zastopnikih Glas Naroda.

Kretanje parnikov - Shipping News

17. januarja:	President Monroe, Cherbourg; Paris.	8. februarja:	Colombo, Genoa; Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Wuertemburg, Cherbourg in Hamburg; Thuringia, Hamburg.
18. januarja:	Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Taormina, Genoa; Mount Clinton, Hamburg.	10. februarja:	Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg in Antwerp; Noordam, Boulogne in Rotterdam.
20. januarja:	America, Cherbourg in Bremen; Olympic, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa; Volendam, Boulogne in Rotterdam.	12. februarja:	Canopic, Cherbourg in Bremen.
21. januarja:	Pittsburgh, Cherbourg in Bremen.	14. februarja:	Pres. Adams, Cherbourg.
22. januarja:	President Van Buren, Cherbourg.	15. februarja:	Mount Carroll, Cherbourg in Hamburg.
23. januarja:	Minnehaha, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.	17. februarja:	Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen; Giulio Cesare, Genoa; New Amsterdam, Boulogne in Rotterdam; Samand, Cherbourg.
24. januarja:	President Harding, Cherbourg in Bremen; Freedom, Cherbourg in Antwerp; President Wilson, Trst; La Lorraine, Havre.	20. februarja:	Rousillon, Havre; Berengaria, Cherbourg.
25. januarja:	York, Hamburg.	21. februarja:	France, Havre; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.
26. januarja:	Chicago, Havre; Berengaria, Cherbourg.	22. februarja:	Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Cherbourg in Hamburg.
27. januarja:	President Polk, Cherbourg; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cherbourg in Hamburg.	24. februarja:	Volendam, Boulogne in Rotterdam; Lapland, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen.
1. februarja:	Mount Clay, Cherbourg in Hamburg.	25. februarja:	Conte Rosso, Genoa; Pres. Van Buren, Cherbourg.
2. februarja:	George Washington, Cherbourg in Bremen; Zealand, Cherbourg; Thyrenia, Cherbourg in Hamburg.	1. marca:	Minnehaha, Cherbourg in Hamburg.
3. februarja:	La Bourdonnais, Havre.	2. marca:	Kronland, Cherbourg in Antwerp; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
4. februarja:	President Garfield, Cherbourg; America, Genoa.	3. marca:	Paris, Havre.

"COSULICH"

Direktna služba preko

TRSTA IN DUBROVNIK

Kabine 3. razreda za prihodnje odplutje

"PRESIDENTE WILSON"

27. januarja -- 17. marca

Tretji razred do Trsta ali Dubrovnika

\$102.50 in davek.

Oglasite se pri bližnjem agentu ali pri

PHILIP BROS. & CO., G. A. West St., N. Y.

SANTAL MIDY

PREHLAD

MEMURJA

MOŠKI: Zaščitite se

Proti nalezljivu

SANYKIT

Nabavite si najboljši način

PREPREČBA ZA MOŠKE

Velika tuba 35c. Kit (4) 11

Vse lekarnazali

San-Y-Kit Dept. B

32 Beekman St., New York

Pišite za okrožnico.

VELIKI

Kompletni svetovni

Atlas

Najnovejša izdaja, z vsemi

zemljvidi celega sveta in

kazalom.

Cena s poštnino

\$4.50

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street

NEW YORK CITY

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Jcsip Rems

JAVNI NOTAR

2327 Putnam Ave

Ridgewood, L. I., N. Y.

Forest Ave. Station

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVORNI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOŠKIM BOLEZNI.

Moja praksa je združena s kliničnimi in kroničnimi bolezni. Jas sam že zdravim nad 25 let ter imam skupno v vseh bolnikih in kar znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem moč in življenje. Koti 25 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravstvenju moških bolnikov. Zato se morate popolnoma zaneati na mano, moja skrb pa je, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jas zdravim zastupljeno kri, mazuje in las po telesu, bolezn v grlu, napredanje las, bolezn v rokah, staranje